

Pracovní listy

České báje a pověsti pro děti · audiokniha
Patnáct listů, ke každému příběhu jeden

Jak to používat

Každý list je na jednu stranu A4 a patří k jednomu příběhu. Vytiskněte jen ten, který právě potřebujete. Pořadí není závazné.

Až po poslechu, ne během něj. List rozdejte, když nahrávka dohraje a doznělo ticho po ní.

První dvě otázky mají odpověď v příběhu, třetí nikoli. U té třetí není správná odpověď a nemá se opravovat.

Nemusí se vyplnit celý. U prvňáků klidně jen jedna otázka a kresba. Zbytek je nabídka.

Co na listu najdete

Tři otázky s řádky na psaní. Kdo ještě nepíše, odpoví ústně a řádky použije na kresbu písmen nebo značek.

Slova z příběhu. Pět slov, která k pověsti patří. Dítě si vybere jedno a napíše s ním vlastní větu.

Místo na kresbu se zadáním převzatým z oddílu Zkus si to v knize.

Na poslední straně je stručné řešení první otázky u všech patnácti listů. Ostatní odpovědi řešení nemají, protože ho mít nemohou.

Poznámka pro učitele

Pracovní list není test. Pokud dítě odpoví jinak, než čekáte, zeptejte se, jak na to přišlo, dřív než odpověď opravíte. U pověstí bývá odpověď, která se nezdá, často tou zajímavější.

České báje a pověsti pro děti. Edice Kořeny, vydání druhé, 2026. Vydalo Nakladatelství eKultura, eKultura, z. s. ISBN 978-80-909852-3-0 (audiokniha na USB). Součást projektu Úsměvná škola. Tyto listy smíte volně kopírovat, upravovat a šířit, licence CC BY 4.0, stačí uvést původ. nakladatelstvi.ekultura.eu · usmevnaskola.cz

1

Praotec Čech a země zaslíbená

O odvaze, která hledá domov

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Kam Praotec Čech dovedl svůj lid a co odtud uviděl?

2. Proč Čech neřekl hned na začátku, kde se zastaví?

3. Podle čeho poznáš, že jsi doma?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Říp · odvaha · domov · lid · začátek

Nakresli

Nakresli krajinu tak, jak ji lidé poprvé uviděli z hory Říp.

2

Krok a jeho dcery

O moudrosti, která vidí dál než ostatní

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Jak se jmenovaly Krokovy dcery a co každá z nich uměla?

2. Proč si lidé vybrali za vládkyni právě Libuši?

3. Co bys chtěl umět ty, kdybys byl jednou z těch tří sester?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

moudrost · rodina · dědictví · víra · rozvaha

Nakresli

Nakresli noční oblohu a vymysli, co by ti mohla prozradit.

3

O Libuši a založení Prahy

O slovu, které postaví město

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Co Libuše uviděla, když se zahleděla z Vyšehradu do dálky?

2. Proč se město jmenuje Praha?

3. Jaké místo bys založil ty a jak bys ho pojmenoval?

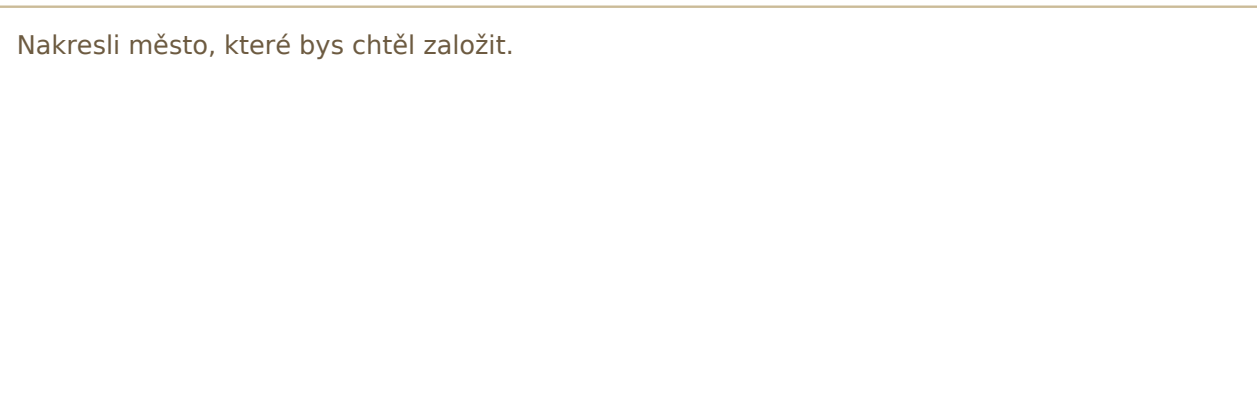
Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Libuše · Praha · Vyšehrad · proroctví · moudrost

Nakresli

Nakresli město, které bys chtěl založit.

4

O Přemyslu Oráčovi

O pokoře, z níž roste vláda

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Co dělal Přemysl, když k němu přijeli poslové z Vyšehradu?

2. Proč si s sebou na hrad vzal své prosté střevíce?

3. Co znamená vládnout spravedlivě?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Přemysl · orání · země · pokora · vláda

Nakresli

Nakresli pole a pluh. Co všechno z hlíny může vyrůst?

Bivoj a kňour

O odvaze, která chrání druhé

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Jakou zbraň si Bivoj vzal, když šel na kňoura?

2. Proč se rozhodl zvíře nezabít?

3. Kdy má smysl být statečný a kdy spíš rozumný?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Bivoj · kňour · odvaha · rozum · soucit

Nakresli

Nakresli les, ze kterého kňour vybíhal.

Jméno: _____ Datum: _____

6

Dívčí válka

O hrdosti, která se učí odpouštět

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Jak se jmenoval hrad, který ženy postavily, a kdo je vedl?

2. Proč Vlasta na konci řekla, že nikdo nevyhrál?

3. Jak se dá spor vyřešit tak, aby nikdo neprohrál?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Vlasta · Děvín · odvaha · spravedlnost · odpouštění

Nakresli

Nakresli obraz s názvem Mír po bouři.

Jméno: _____ Datum: _____

7

O Bruncvíkovi

O odvaze, která se vrací domů

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Které zvíře Bruncvík zachránil a co se stalo potom?

2. Proč se po sedmi letech rozhodl vrátit domů?

3. Co pro tebe znamená být hrdina?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Bruncvík · lev · odvaha · věrnost · domov

Nakresli

Nakresli znak se lvem, který bys dal svému městu.

O Golemovi

O síle, která poslouchá rozum i srdce

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Z čeho rabín Golema vytvořil a kde tu hmotu nabral?

2. Proč ho nakonec musel proměnit zpátky v hlínu?

3. Podle čeho poznáš, že má někdo moc, ale i srdce?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Golem · Praha · moudrost · síla · odpovědnost

Nakresli

Nakresli Prahu tak, jak si ji představuješ v době, kdy po ní chodil Golem.

Jméno: _____ Datum: _____

9

O Oldřichovi a Boženě

O lásce, která překročí hranice

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Co dělala Božena, když ji kníže Oldřich poprvé uviděl?

2. Čím Božena Oldřicha zaujala, když nebyla z bohatého rodu?

3. Co je důležitější, odkud člověk je, nebo jaký je?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Oldřich · Božena · láska · prostota · volba

Nakresli

Nakresli místo u vody, kde bys chtěl někoho potkat.

Jméno: _____

Datum: _____

10

O Blanických rytířích

O naději, která nikdy nespí

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Kdo poutníkovi v jeskyni odpověděl a co mu řekl?

2. Na co rytíři v hoře čekají?

3. Jak můžeš být rytířem ty pro někoho jiného?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Blaník · rytíři · odvaha · víra · naděje

Nakresli

Nakresli horu Blaník. Jak to podle tebe vypadá uvnitř?

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Co dal Krakonoš dřevorubci, když ho pustil dovnitř?

2. Co ráno zbylo místo chalupy a co dřevorubec našel?

3. Kdy jsi naposledy cítil, že ti příroda pomáhá?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Krakonoš · hory · úcta · příroda · pokora

Nakresli

Nakresli tvář Krakonoše tak, jak si ji představuješ.

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Koho Ludmila učila číst a rozlišovat dobro od zla?

2. Co znamenala její věta, že vládnout znamená sloužit?

3. Kdo učí tebe, co je správné?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Ludmila · moudrost · výchova · víra · ticho

Nakresli

Nakresli, jak vypadá klid. Jakou má barvu?

O Horymírovi a jeho koni Šemíkovi

O svobodě, která stojí za každý skok

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Oč Horymír požádal, než měl být potrestán?

2. Proč Horymír horníkům říkal, že země není truhla?

3. Co pro tebe znamená být svobodný?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Horymír · Šemík · svoboda · odvaha · věrnost

Nakresli

Nakresli Vyšehrad a místo, odkud Šemík skočil.

Jméno: _____

Datum: _____

14

O Břetislavovi a Jitce

O odvaze, která si bere odpovědnost

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Odkud Břetislav Jitku odvedl?

2. Proč se Jitka nebála jít s ním?

3. Kdy jsi naposledy musel stát za tím, co jsi udělal?

Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

Břetislav · Jitka · odvaha · odpovědnost · rod

Nakresli

Nakresli cestu, po které se někdo vydá pro důležitou věc.

Jméno: _____

Datum: _____

15

O svatém Václavovi

O dobrotě, která chrání i po staletích

Nejdřív si příběh poslechni. Potom odpovídej.

Odpověz

1. Co dělal Václav místo cvičení s mečem, když byl malý?

2. Co Václav řekl svému bratrovi jako poslední slova?

3. Co znamená umět odpustit?

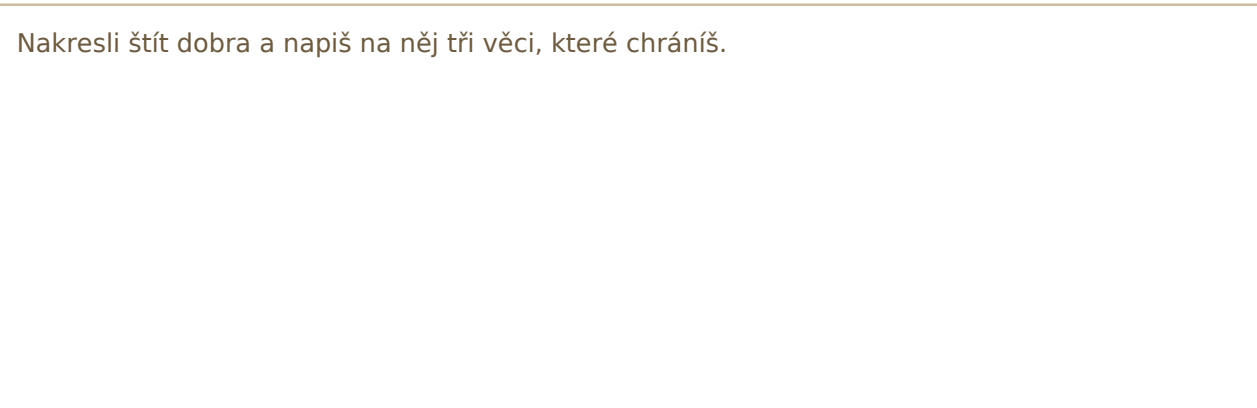
Slova z příběhu

Vyber si jedno slovo a napiš s ním svoji vlastní větu.

svatý Václav · Boleslav · víra · dobro · odpuštění

Nakresli

Nakresli štít dobra a napiš na něj tři věci, které chráníš.

Řešení první otázky

Orientační odpovědi pro učitele. Druhá otázka připouští víc formulací, třetí odpověď nemá.

Č.	Příběh	Odpověď na otázku 1
1	Praotec Čech a země zaslíbená	Na horu Říp. Uviděl řeky, lesy a krajinu plnou světla.
2	Krok a jeho dcery	Kazi léčila bylinami, Teta znala hvězdy, Libuše viděla budoucnost.
3	O Libuši a založení Prahy	Město veliké, jehož sláva se bude dotýkat hvězd.
4	O Přemyslu Oráčovi	Oral pole. Stál za pluhem se svými voly.
5	Bivoj a kňour	Žádnou. Vzal si jen provaz.
6	Dívčí válka	Hrad Děvín. Vedla je dívka jménem Vlasta.
7	O Bruncvíkovi	Lva. Lev ho už neopustil a doprovázel ho na cestách.
8	O Golemovi	Z hlíny, kterou nabral na břehu řeky.
9	O Oldřichovi a Boženě	Prala prádlo u studánky a zpívala si.
10	O Blanických rytířích	Velitel rytířů ve zlaté zbroji. Řekl, že spí, dokud národ nezavolá o pomoc.
11	O Krakonošovi	Hrnek horkého mléka a nocleh u ohně.
12	O kněžně Ludmile	Svého vnuka Václava.
13	O Horymírovi a jeho koni Šemíkovi	Aby se naposledy mohl svézt na svém koni.
14	O Břetislavovi a Jitce	Z kláštera daleko za hranicemi země.
15	O svatém Václavovi	Četl knihy a pomáhal chudým.

Odpovědi vycházejí z textu knihy. Pokud dítě odpoví jinak, ale umí to zdůvodnit, je to v pořádku, a stojí za to se ho zeptat, kde to v příběhu slyšelo.